

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL I. B. 2016-05-18 SKUNDO**

2016 m. liepos 18 d. Nr. S-150 (7-101/2016)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos narės, pavaduojančios Komisijos pirmininkę
komisijos narių

Linus Vosylienės – pranešėja
Martyno Endrijaičio
Andriaus Veniaus

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių mokėtojai
mokesčių administratoriaus atstovui nedalyvaujant

Jūratei Dalmantaitei
I. B.

2016 m. birželio 21 d. posėdyje išnagrinėjusi **I. B.** (toliau – Pareiškėja) 2016-05-18 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2016-05-13 sprendimo Nr. 331A-44698, n u s t a t ė:

Inspekcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 87 straipsniu, mokesčių įstatymais, Mokesčio ir baudos už administracinę teisės pažeidimą permokos (skirtumo) įskaitymo taisyklėmis, patvirtintomis Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. 1A-186 „Dėl mokesčio ir baudos už administracinę teisės pažeidimą permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo)“, ir išnagrinėjusi Pareiškėjos 2016-05-03 prašymą, ginčijamu 2016-05-13 sprendimu Nr. 331A-44698 nusprendė negrąžinti (neįskaityti) 114 Eur žyminio mokesčio permokos, nurodydama, jog nepateikti pagal MAĮ 87 straipsnyje 6 dalyje nustatytą tvarką pareikalauti pateikti papildomi dokumentai, susiję su Inspekcijos neadministruojamo mokesčio, baudų, paskirtų pagal MAĮ ar kitus mokesčių įstatymus, ir kitų įmokų permokos susidarymu.

Pareiškėja 2016-05-18 skunde nurodo, kad 2016-05-03 pateikė Inspekcijai prašymą Nr. GES-175696(FR0781) grąžinti 114 Eur žyminio mokesčio permoką.

Pareiškėja pažymi, kad Vilniaus AVMI 2016-05-04 raštu Nr. (17.17-40) RES-86318 paprašė pateikti įsiteisėjusią teismo nutartį dėl žyminio mokesčio grąžinimo. Pareiškėja 2016-05-10 pateikė paaiškinimą, kuriame nurodė, kad pagal 2016-04-22 sumokėtą žyminį mokestį joks ieškinys teismui nebuvo pateiktas ir jokia civilinė byla nebuvo užvesta ir žyminis mokestis liko nepanaudotas. Tokia situacija susiklostė dėl to, kad Pareiškėja žyminį mokestį sumokėjo ir ruošėsi pateikti ieškinį teismui, bet persigalvojo ir ieškinio teismui nepateikė. Todėl prašyme grąžinti mokesčio permoką ir buvo nurodytas grąžinimo kodas 20 – kitos priežastys, o ne 18 – žyminis mokestis, grąžinamas pagal teismo nutartį.

Skunde remiamasi MAĮ 87 straipsnio 6 dalimi, kurioje nustatyta, kad mokesčių administratorius turi teisę patikrinti mokesčių mokėtojo prašymo grąžinti mokesčio permoką pagrįstumą šio Įstatymo nustatyta tvarka ir terminais, Taisyklių 4 dalimi, nustatančia, kad prašymo grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą) FR0781 forma (toliau – Prašymas) vietos mokesčių administratoriui pateikiama norint, kad būtų grąžintos (įskaitytos) sumokėtų mokesčių, valstybės rinkliavų ar kitų įmokų (toliau – mokestis) per didelės sumos (toliau – mokesčio permoka) arba grąžintina (įskaitytina) iš biudžeto suma, kuri gali susidaryti mokesčio įstatymo nustatyta tvarka pildant mokesčio deklaraciją (toliau – mokesčio skirtumas), taip pat nepagrįstai (neteisingai) išieškotų mokesčių, baudų bei delspinigių sumos. Taisyklių 16 dalis nustato, kad Prašymo 11 stulpelyje nurodomas mokesčių įstatymais ar kitais teisės aktais nustatytas mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo) pagrindas. Pagrindiniai permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo) pagrindai pateikti šių Taisyklių priede „Mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo) pagrindas“ ir šiame stulpelyje įrašomas pasirinktas numeris. Mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo) taisyklių priedas „Mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo) pagrindas“ nustato du skirtingus pagrindus, t. y. 19 – žyminis mokestis, grąžinamas pagal teismo nutartį, ir 20 – kitos priežastys.

Pareiškėja žyminį mokestį sumokėjo, bet ieškinio teismui nepateikė, t. y. žyminis mokestis liko nepanaudotas, nes nebuvo pradėta jokia civilinė byla, o nepradėjus civilinės bylos negali būti priimta teismo nutartis dėl žyminio mokesčio sugrąžinimo. Kitu atveju, Pareiškėjos teigimu, kyla pagrįstas klausimas, kam tose pačiose Taisyklėse yra išskiriami skirtingi mokesčio grąžinimo pagrindai.

Skunde cituojama CPK 87 straipsnio 1 dalis, nustatanti sąrašą pagrindų, kai teismas priima nutartis dėl žyminio mokesčio grąžinimo. Šio straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad pareiškimas dėl žyminio mokesčio grąžinimo gali būti paduotas teismui ne vėliau kaip per dvejus metus nuo tos dienos, kurią atliktas atitinkamas procesinis veiksmas, kurio pagrindu prašoma grąžinti žyminį mokestį. Todėl iš CPK 87 straipsnio, reglamentuojančio žyminio mokesčio grąžinimo atvejus, turinio, Pareiškėjos teigimu, matyti, kad įstatymas numato teismui galimybę spręsti klausimą dėl žyminio mokesčio grąžinimo tik tuomet, kai būna atliktas teisme koks nors civilinis procesinis veiksmas. Neatlikus jokio civilinio procesinio veiksmo, nėra žyminio mokesčio grąžinimo atskaitos taško.

Nurodoma, jog nagrinėjamu atveju nebuvo atliktas joks procesinis veiksmas – byla nebuvo pradėta. Tvirtinama, jog Inspekcija neįsigilino į prašymo esmę, neteisingai nustatė prašymo pagrindą, dėl ko visiškai nepagrįstai ir neteisėtai atsisakė grąžinti sumokėtą žyminį mokestį, remdamasi tuo, kad Pareiškėja nepateikė papildomai pareikalautos teismo nutarties dėl žyminio mokesčio grąžinimo. Pareiškėjos įsitikinimu, jeigu Inspekcijai nepakako jo papildomo paaiškinimo dėl susidariusios žyminio mokesčio permokos, ji turėjo priimti ne skundžiamą sprendimą, o atlikti papildomai patikrinimą, ar tikrai sumokėtas 114 Eur žyminis mokestis nebuvo panaudotas iškeliant bylą, ir tik nustatčius, kad 114 Eur žyminis mokestis buvo panaudotas, priimti sprendimą atsisakyti jį grąžinti.

CPK 115 straipsnio 6 dalis nustato, kad jeigu procesinis dokumentas paduodamas teismui, kuris nekompetentingas jį nagrinėti, šio teismo pirmininkas, jo pavaduotojas, Civilinių bylų skyriaus pirmininkas ar jų paskirtas teisėjas nutartimi atsisako tokį dokumentą priimti ir grąžina jį padavusiam asmeniui, nurodydami, į kurią instituciją ar teismą pareiškėjui reikia kreiptis. Iš Pareiškėjos pateikto prašymo bei objektyviai egzistuojančių aplinkybių, Pareiškėjos teigimu, matyti, kad nebuvo atliktas joks civilinis procesinis veiksmas, todėl teismas nėra kompetentingas spręsti valstybei sumokėtų mokesčių grąžinimo klausimą. Valstybės institucija, atsakinga už mokesčių administravimą Lietuvos Respublikoje, yra Inspekcija.

Taisyklių 38 dalyje nustatyta, kad mokesčių administratorius, gavęs mokesčių mokėtojo prašymą, per 5 darbo dienas po prašymo gavimo privalo patikrinti mokesčių mokėtojo kartu su prašymu pateiktus dokumentus ir, esant reikalui, paprašyti mokesčių mokėtoją pateikti kitus dokumentus bei nustatyti terminą jų pateikimui. Pareiškėja teigia pateikusi visus Taisyklių reikalaujamus duomenis dėl susidariusios 114 Eur žyminio mokesčio permokos ir todėl mokesčių administratoriaus reikalavimas pateikti teismo nutartį yra nepagrįstas. Duomenų, kad 114 Eur žyminis mokestis būtų buvęs panaudotas, Inspekcija nerinko. MAĮ 87 straipsnio 7 dalies 1 punktas nustato,

kad mokesčių administratorius privalo grąžinti mokesčių mokėtojui mokesčio permoką per 30 dienų po rašytinio prašymo grąžinti mokesčio permoką gavimo dienos.

Atsižvelgdama į išdėstytus argumentus, vadovaudamasi MAĮ 155 straipsnio 4 dalies 2 punktu, Pareiškėja prašo panaikinti Inspekcijos 2016-05-13 sprendimą Nr. 331A-44698 ir įpareigoti grąžinti 114 Eur žyminį mokestį.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) konstatuoja, jog Pareiškėjos 2016-05-18 skundas yra atmestinas, ginčijamas Inspekcijos 2016-05-13 sprendimas Nr. 331A-44698 tvirtintinas.

Mokestinis ginčas kilo dėl Inspekcijos atsisakymo grąžinti Pareiškėjai 114 Eur žyminio mokesčio permoką, motyvuojant tuo, kad Inspekcijai nebuvo pateikti permokos grąžinimo pagrindumą patvirtinantys dokumentai (įsiteisėjusi teismo nutartis, įpareigojanti Inspekciją grąžinti žyminį mokestį).

Mokestinio ginčo bylos duomenimis, Pareiškėja pateikė 2016-05-03 prašymą grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą) Nr. (17.16-40)GES-175696, kuriame nurodytas grąžinimo pagrindas 20, mokestinis laikotarpis – nuo 2016-04-22 iki 2016-04-22, suma – 114 Eur.

Į mokestinio ginčo bylą pridėtas Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Vilniaus AVMI) 2016-05-04 raštas Nr. (17.17-40) RES-86318, kuriame nurodyta, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 87 straipsnio 3 dalimi žyminį mokestį grąžina Inspekcija remdamasi teismo nutartimi. Pagal Žyminio mokesčio apskaičiavimo, mokėjimo, įskaitymo ir grąžinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-10-27 nutarimu Nr. 1240, 11 punktą, kreipiantis į Inspekciją, pateikiamas prašymas (forma FR0781) grąžinti sumokėtą žyminį mokestį ir šį prašymą pagrindžianti teismo nutartis. Žyminio mokesčio grąžinimo klausimą išsprendžia teismas nutartimi rašytinio proceso tvarka suinteresuoto asmens prašymu arba teismo iniciatyva. Šiuo raštu Pareiškėjos buvo prašoma iki 2016-05-20 pateikti įsiteisėjusią teismo nutartį, įpareigojančią mokesčių administratorių grąžinti Pareiškėjos sumokėtą žyminį mokestį.

Atsakydama į šį raštą, Pareiškėja mokesčių administratoriui 2016-05-10 pateikė paaiškinimą, kuriame nurodė, kad pagal 2016-04-22 sumokėtą žyminį mokestį joks ieškinys teismui nebuvo pateiktas ir jokia civilinė byla nebuvo pradėta ir sumokėtas žyminis mokestis liko nepanaudotas. Pareiškėja teigia, jog pateikti reikalaujamos įsiteisėjusios teismo nutarties negali, nes mokesčių administratoriaus reikalaujama pateikti nutartis, Pareiškėjos vertinimu, priimama tik užvedus civilinę bylą.

Posėdžio Komisijoje metu Pareiškėja informavo, jog yra pateikusi paklausimą Nacionalinei teismų administracijai, prašydama išduoti dokumentą, patvirtinantį, jog Pareiškėja nėra pateikusi Lietuvos teismams jokio ieškinio ir jokia byla nebuvo ir nėra užvesta. Pareiškėja 2016-07-13 Komisijai pateikė Nacionalinės teismų administracijos 2016-06-28 raštą Nr. 4R-1653-(61K), kuriuo atsakydama į Pareiškėjos 2016-06-16 prašymą informuoja, kad 2016-06-23 buvo dvi nagrinėjamos ir / ar nagrinėtos bylos, kuriose Pareiškėja dalyvauja. Abi bylos pradėtos 2014–2015 m., vienos iš jų rezultatas – „byla nutraukta“, kitos – „[reikalavimas] patenkintas“.

MAĮ 14 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad žyminis mokestis pagal šį įstatymą administruojamas tik tiek, kiek tai nustatyta CPK. CPK 87 straipsnis reglamentuoja žyminio mokesčio grąžinimo pagrindus, žyminio mokesčio grąžinimo tvarką ir kitus su žyminio mokesčio grąžinimu susijusius klausimus. Atitinkamai CPK 87 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad žyminį mokestį grąžina Inspekcija remdamasi teismo nutartimi. Taigi, pagal nurodytą teisinį reguliavimą dėl žyminio mokesčio grąžinimo nusprendžiama teismo nutartimi. Mokesčių administratoriaus įgaliojimai nustatyti teisės aktuose, todėl mokesčių administratorius turi teisę grąžinti žyminį mokestį tik tuo atveju, jei Pareiškėja nustatyta tvarka pateiktą atitinkamą teismo nutartį su nurodymu grąžinti atitinkamo dydžio žyminį mokestį. Komisijos vertinimu, Pareiškėja teikia Nacionalinės teismų administracijos atsakymą apie bylas, kuriose Pareiškėja buvo / yra ginčo šalis, tačiau CPK nustatytas teisinis reglamentavimas nesuteikia teisės mokesčių administratoriui spręsti žyminio mokesčio grąžinimo klausimo, nesant teismo nutarties dėl šio mokesčio grąžinimo.

Komisija pažymi, jog mokesčių administratorius taip pat neprivalo atlikti patikrinimo, ar sumokėtas žyminis mokestis buvo (nebuvo) panaudotas, nes iš aukščiau nurodyto teisinio reguliavimo yra akivaizdu, jog mokesčių administratoriui yra pavesta tik žyminio mokesčio grąžinimo funkcija. Atsižvelgiant į tai, Pareiškėja turėtų kreiptis į teismą dėl mokesčių administratoriaus prašomos nutarties priėmimo.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėja 2016-05-03 prašymu kreipėsi į mokesčių administratorių dėl žyminio mokesčio permokos grąžinimo, kartu pateikdama duomenis apie prašomos grąžinti sumos sumokėjimą. Tačiau, kaip akcentavo Inspekcija, teismo nutarties dėl žyminio mokesčio grąžinimo nepateikė (kaip minėta, Vilniaus AVMI 2016-05-04 raštu Nr. (17.17-40) RES-86318 papildomai paprašė pateikti įsiteisėjusią teismo nutartį dėl žyminio mokesčio grąžinimo). Todėl Komisija konstatuoja, kad Inspekcija pagrįstai, nesant teismo nutarties dėl žyminio mokesčio grąžinimo, atsisakė Pareiškėjai grąžinti jos prašomą žyminio mokesčio permoką.

Atsižvelgiant į aukščiau minėtas faktines bylos aplinkybes bei teisinį reglamentavimą, konstatuotina, jog panaikinti Inspekcijos priimtą sprendimą nurodytais motyvais nėra pagrindo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Inspekcijos 2016-05-13 sprendimą Nr. 331A-44698.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos. Mokesčių administravimo įstatymo 164 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad dokumentų, siunčiamų registruotu laišku, įteikimo mokesčių mokėtojui diena laikoma penkta darbo diena, einanti po mokesčių administratoriaus siunčiamos korespondencijos perdavimo paštui dienos.

Komisijos narė, pavaduojanti Komisijos pirmininkę

Lina Vosylienė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Andrius Venius